

Kardos Eszter

Amikorra hazaérsz

A próféta azt jövendölte Izráel királynéjának: Amikorra hazaérsz, meghal beteg gyermeked.
Jézus ezt mondta a kislánya gyógyulásáért esengő tíruszi görög asszonynak: Amikorra hazaérsz, gyermeked meggyógyul.

*

Áruhában menjek a prófétához, mondta a férjem, Jeroboám király. Ne tárd fel valódi kiléted. Felesleges őszinteség volna. Nem kell tudnia a jósnak, hogy a király és a királyné az, akik hozzá fordulnak a fiuk betegsége miatt.

Egy sütőasszony ruhájába öltöztem. Vajon mit fog mondani Isten embere a gyermekről? Gyógyulást jósol? Vagy halált?

Egyszerűen rá kellene parancsolni, hogy jót mondjon. De nem lehet, még a királynak sincs hatalma fölötte. Megalázó dolog kiszolgáltatottnak lenni! A hosszú út előtt, egy búcsúpillantásra, bementem a súlyos kórbán szenvedő kisherceg szobájába. Ott volt Jeroboám is. Az ágy fejénél ült egy mértéktartóan felséges széken. Két gyógyító ember szorgoskodott a beteg körül. Az egyik valami főzet gőzével töltötte meg a szoba levegőjét. A másik gyógyhatású növényeket rakott a szenvedő kis test köré, majd könnyű lepellel betakarta. Megszóltottam a királyt. A két gyógyító ember már egy hete itt van. A fiunk állapota nem javul. Zavard el őket! Jeroboám bólintott. Intett a széke mögött álló őrnök. Az kilökdöste a két vajákost a helyiségből.

Fölrakodtuk az Ahijjá prófétának szánt ajándékokat, és útra keltem a szolgálkkal. Messze lakott a próféta Tircától, a királyi fővárostól. Az öszvérek patája fölverte a port. Fárasztó volt az utazás, de nem számított. Egész út alatt a betegségtől szenvedő gyermekemre gondoltam. Fájt, hogy el kellett tőle szakadnom, még ha az ő gyógyulása érdekében is. Régóta szerettem volna egy domborművet, egy kis arcmást csináltatni róla. Most különösen örültem volna, ha van ilyen. De Izráelben tilos mindenféle emberábrázolás. Sőt, még az állatoké is. Nehogy imádattá fokozódjon a műretek láttán érzett gyönyörködés. Emberi kéz alkotását tilos imádni.

Öreg lehet már a próféta, akihez megyek. Réges-régen, Izráel országának kettészakadása előtt, fényes jövőt jósolt Jeroboámnak. Meglátta benne, az egyszerű emberben, a leendő királyt. Megjövendölte neki, hogy uralkodni fog a Dávid leszármazottától elszakadó északi ország részben. Megjövendölte magát az országszakadást is. Saját köpönyegét hasogatta részekre, szemléltetésül. Mert eszméket és történeket szabad kiábrázolni. Csak élőlényeket nem. Azt mondta Ahijjá, hogy az Úr maradandóvá teszi Jeroboám királyi házat Izráelben.

De most halálos beteg a fiunk. Így lesz maradandó Jeroboám háza a trónon?!

Amiatt a királyi magasba és távoli jövőbe mutató prófécia miatt, Jeroboámnak el kellett menekülnie egy időre. Hiszen még élt és uralkodott Salamon, bölcs és dúsgazdag királyunk. Jeroboám Egyiptomba futott, Sísák fáraóhoz. Salamon halála után visszatért. Megtörtént az ország kettészakadása, Jeroboám valóban király lett. A Teremtő neki adta az ország északi felét.

Jeroboám, uralomra jutva, elhatározta, hogy segít Istennek: ő maga is munkálkodik rajta, hogy az északi királyság az övé maradjon. Azt gondolta, ha a nép átjár Jeruzsálembé, a déli országrészbe, hogy az Úr templomába zarándokoljon, akkor fennáll a veszélye annak, hogy visszapártolnak a jeruzsálemi királyhoz, aki fejedelmi vérből származik. Dávid unokája! Gondoskodni kell tehát arról, hogy itt, északon, a tíz törzs országában is legyen valami imádnivaló. Mi legyen az? Mózes idejében, amíg a népvészér fönt járt a Sínai hegyen, az izráeliták aranyborjút imádtak. Jeroboám most két aranyborjút csináltatott! Ezt imádjátok, ne járkáljatok Jeruzsálembé! Hajoljatok meg az aranyból mintázott borjak előtt!

Van tehát két aranyborjú-szobrunk az országban. Mégsem azok előtt könyörgök, hanem úton vagyok a sílói Ahijjához. Olyan nagy a baj, hogy nem elég a magunk állította oltárnál fohászzkodni. A prófétától várunk kedvező jövendölést.

Jó lenne tudni, mit fog mondani Isten embere a fiamról. Bízom benne, hogy megígéri a gyógyulást.

*

Hamarosan odaérkezik a feleségem Ahijjá prófétához. Valamikor mostanában kell odaérnie. Nem kis út, főleg egy elkényeztetett királynénak nem. Szerettem volna siettetni az időt. Föl-le járkáltam a trónteremben. Összesúgtak mögöttem az örök: a király rossz hangulatban van. Igen, a fiam betegségén tépelődtem. Bízam Ahijjá prófétában. Ő eddig csak jót jövendölt nekem. Ő volt az, aki tudatta velem, még Salamon királysága idején, hogy az ország ketté fog szakadni, és az egyik félnek én leszek a királya.

Miért álmodtam az elmúlt éjjel mégis a másik prófétáról, a nemrég itt járt, Júdából érkezett szent emberről? Ítéletes szavakat mondott a helyi aranyborjú-oltárról. Félelmetes volt a kijelentése. Álomban ismét hallottam a szavát, s még most is rémülettel tölt el. Félek, hogy összefüggés van az itteni, nem jeruzsálemi oltárok, és a fiú súlyos betegsége között.

Való igaz, a kezdetek kezdetén, amikor az Úr kiválasztott királynak, így szólt: „ha az én utamon jársz, akkor maradandó házat építek neked”. De hogyan lehet a Mindenható útján járni? Olyan sok a tiltás. Nem szabad más istent imádni. Nem szabad csalni, lopni, gyilkolni, hazudni. Nem mintha ezek a vétkek olyan vonzóak volnának. De néha a helyzet rákényszerít az elkövetésükre. Pedig Isten parancsa szerint nem szabad engedni a lelki tisztaságból. A házastársához is hűnek kell lennie az embernek. Mindkét hűtlenség: az Úrhoz is, a házastársához is: tilos. Széles bűnlehetőségek között vezető keskeny út az Úr útja. Veszedelmes a félrelépés. De valamirevaló király nem fér el szűk úton! Óhatatlanul megszeg egy-egy tilalmat. Ez egyszerűen az uralkodással jár.

Nem látja be Isten, hogy politikai szükségszerűség a két – Jeruzsálemon kívüli – oltár? Így az országom területén lehet imádkozni! Megsértődött Isten, hogy újabb, időszerűbb, a helyi viszonyokhoz jobban illő kultuszt adtam a népnek, mint a salomoni templom vallása? Hiszen nem lehet másképp elképzelni ennek az országnak a fennmaradását, mint hogy itt, helyben imádkozunk. Bár lehet, hogy a Mindenható akkor is meg tudná tartani a trónomat, ha a népem átjárálna Júda országába. Igen, volna rá hatalma. De az meghaladja az én fantáziámat. Tudom, hogy sok lehetetlen dolgot véghezvitt már az Úr. Kihozta a rabszolgákból álló népet Egyiptomból, pedig a nilusi birodalom hatalmas ura, a fáraó, nem akarta őket elengedni. Elvileg elhiszem, hogy Isten ma is képes hasonló nagy tettekre. De gyakorlatilag teljesen ráhagyatkozni?! Nehéz. Éjszaka néha fölmegek a tetőre, gyönyörködöm a csillagokban. Amikor lefelé indulok, nem gyújtok fáklyát. Tudom, hol a lépcső a palota oldalfalában. Ismerem a fokait. De nem mernék lejönni egy idegen épület tetejéről. Még elképzelni is rossz. Ott áll az ember, éjszaka, egy lapos tetőn, fáklya nélkül, s valaki lemutat a ház legsötétebb fala mentén: ez itt lépcső, menj le rajta! Még akkor is bizonytalanok volnának a lépteim, ha előttem haladna, és a kezét nyújtaná támaszul. Teljes mértékben megbízni az Úrban: az olyan vakmerő hitet jelent, mint amilyen az ismeretlen sötét lépcsőn levezető kézre való ráhagyatkozás volna.

Mégiscsak azt jelentheti az álomban megismétlődő figyelmeztető prófécia, hogy haragszik Isten az aranyborjakért. Féltekeny, mert az előtt az oltár előtt imádkoznak az emberek, amit én csináltam, s nem az előtt, aminek a felállítását ő parancsolta meg.

Úgy érzi, hogy elvettem tőle a népét. A gyermekeit.

Bárcsak tudnám, mit üzen a próféta a feleségemmel! Mi lesz, ha az a jövendölés, hogy a gyerek meg fog halni? Fele-fele esély van rá, hogy halált mond. Nekem, mint bölcs királynak, erre a válasza is föl kell készülnöm.

Tudom, ha azt látja Ahijjá, a jövőbe nézve, hogy a gyermeknek meg kell halnia, kertelés nélkül meg fogja mondani. Különösen így, hogy nem gyanítja, hogy fontos ember a beteg gyerek, a király fia.

Meg lehet-e másítani, ha így döntött volna az Úr Isten? Amennyiben jól emlékszem a szent tanításokra, akkor: volt rá példa. Igen, hihetetlen bár, de volt. Mózes történetében fordult elő. Pontosan az arany bálványiszobor – az ő aranyborjuk – esetében. Az Úr akkor, a bálványimádásért, nagyon megharagudott. Elhatározta Izrael népének a vesztét.

Azért, persze, annak az aranyborjúnak az imádása sokkal nagyobb bűn volt, mint a mostani szobroké, itt, az én országomban. Ők, hogy úgy mondjam, unalmukban állítottak borjúszobrot. Öncélú bálvány volt. Az én szobraim viszont nélkülözhetetlenek.

Elhatározta tehát az Örökkévaló, annak idején, Mózes korában, hogy hűtlenségéért eltörli a népet a föld színéről. De Mózes könyörgésére mégis megszánta őket. Megváltoztatta a tervét. Nem büntette úgy a bűnösöket, ahogy eredetileg akarta. Mózes rámennydörgött a népre, és – nagyon jól emlékszem, hogy néhai tanítómesterem hangsúlyozta, a legfontosabb mozzanat következik: – elégette, porrá zúzta az aranyborjat.

Rá lehet venni Isten terve megmésítésára? Alig akarom elhinni, de így van. Mégpedig imádsággal. És a bűnös tett jóvátételével. A véték tárgyának a megsemmisítésével. Távolítsam el a bálványiszobrokat, s a fiam meggyógyulhat? Lehet, hogy így van. Sokszor kinyilvánította a Mindenható, hogy ő irgalmas és kegyelmes Isten. Szó szerint ezt mondja a hagyomány: szeretete az égig ér.

Ha szomorú jóslattal küldené is vissza a próféta a királynét, még akkor is van tehát remény. A fiam

meggyógyulhat. Abban az esetben, hogyha szívből fohászodom érte. Csak jóvá kell tennem azokat a cselekedeteimet, amelyek ellenkeznek az Úr törvényeivel. De hát ez lehetetlen! Fiam, édes fiam... Az aranyborjak maradni fognak!

*

Hosszú utazás után végre közeledtünk a próféta lakhelyéhez. Az út kissé emelkedett, rá lehetett látni Ahijjá házára. Megállítottam az öszvéreket. Néztem a szent ember hajlékát. Kétségek gyötörtek. Vajon jó hírt fog mondani a gyermekemről? Nyílt az ajtó. Bizonytalan léptekkel kijött egy nagyon öreg férfi. A próféta volt az. Tapogatózva botorkált az udvaron. Kaszáló mozdulatokkal rálelt egy gabonatarló korszóra. Fölvette. Lassú tempóban ment vissza a házba. Csúsztatta a lábát a talajon.

Vak! A próféta megvakult vénségére. És még azon fáradoztam, hogy ne lássa meg bennem a királynét! Pedig már semmit sem lát. Fölösleges volt fölvennem ezt a pórias szagú ruhát. Bár, a szag is jó valamire. Ha nem lát, akkor az öltözetem illata kell, hogy bizonyítsa neki: közrendű asszony jött hozzá. Eszembe jutott, hogy indulás előtt drága illatszerekkel dúsított fürdővízben hűsöltem. Mi lesz, ha megérzi hajamban az illatot? Leszálltam az öszvérről. Egy marék port szórtam a hajamra. Az öszvérvetítő szolga szemében szánakozást láttam. Talán azt hitte, hogy rossz jövődölesre számítok? S azért szórok port a fejemre, mert máris gyászolom a herceget? Bolond ez a szolga! Ne pislogjon nekem ilyen részvételteljesen! Ne erre a marék porra nézzen, ez nem fontos! Én porosan is királyné vagyok.

Hamarosan a szent ember előtt állok. Meg fogom tőle tudni a gyermek sorsát. Fogalmaztam magamban a kérdést: Próféta, Isten embere! Jövedöld meg, mi fog történni nagybeteg fiammal. Megmarad az élete?

Szívből reméltem, hogy igennel válaszol majd.

*

A Názáretiről beszélt mindenki a városban. Ki lehet az, nem tudtam. Dávid fiának is mondták, pedig Dávid, a zsidók legnagyobb királya, ha jól értettem a róla szóló történetekből, sok száz évvel ezelőtt élt. Vagy ezerral. Egy zsidó család volt a szomszédunk, tőlük hallottam ezekről a dolgokról. A család legöregebb embere, Dániel nevezetű, sokat mesélt népe történelméről. Meg, amikortól híre jött, a Názáretiről. Ha ráért, kiült a házuk hűvösebb oldalához. Én meg a mi házunk mellé, egy kis fácska árnyékába. S beszélgettünk. Vonzottak az elbeszélései. Az ősi zsidó történetek is, meg az új tanítóról szólók is. A kislányom, míg egészséges volt, ott ült a lábamnál. Játszott a porban a babájával. Nem is gondoltam, hogy ő is figyel. De néha hallottam, hogy a szoba sarkában elővette a babáját, és ugyanazokat a történeteket mesélte neki.

A lányom jó ideje beteg. Egyre rosszabbul van. Senki nem tudja meggyógyítani.

Dániel egy régi izráelita prófétáról kapta a nevét. Talán azért volt ő maga is mélyen vallásos.

Egy nap hihetetlen hírt hallottam. A Názáreti itt van Tíruszban, a mi városunkban. Suttogva adták tovább a hírt az emberek egymásnak. Állítólag nem akarta, hogy kitudódjon az ittléte. Más híres emberek bezegg szétkürtöltetik a csodatetteiket.

A Názáreti is csodatévő próféta. És tanítja a köré sereglőket. Szívhez szóló példázatokot mond. Némely híve Rabbinnak szólítja. Öröm gyulladt a szívemben, mikor megtudtam, hogy hozzánk érkezett.

A lányomat sok javasemberhez elvittem már. De nem tudták meggyógyítani. S a betegsége egyre súlyosbodott. Nem lehetett pontosan tudni, hogy mi a baja. De hát minden betegség végső soron a Gonosztól van. Nem sokat számít, hogy mi a kór neve. Ha én magam lennék beteg, az sem fájna annyira, mint amennyire a tehetetlenség érzése mardos, amikor ott állok a lányom ágya mellett. De hiába mentem a javasemberekhez. Azt hiszem, hogy ha az a gyógyító, akihez segítségért fordulok, ugyanannyira szeretné a lánykát, mint én, akkor meggyógyulna.

Dániel sokat tudott a Názáretiről. Úgy hívják, Jézus. A Názáreti Jézus. Azt mondják, másképp tanít, mint a többi rabbi. És másképp gyógyít, mint a többi javasember. Isteni erővel.

A héberek Istene különleges lény. S az emberei csodákat tettek a régmúlt időkben. Szerettem hallgatni, ha Dániel ezekről az esetekről mesélt. Különösen azokat az elbeszéléseket, amelyek Illés próféta tetteiről szóltak. Mert ő Sareptában is tett csodákat, és az a város itt van Tírusz közelében.

Egy özvegyasszonynak meghalt az egyetlen fia. Illéshez fordult. A próféta fölvitte a halottat az asszony házána a fölső szobájába. Imádkozott, és háromszor ráborult a gyermekre. Az Úr meghallgatta Illés imáját, mondta Dániel szomszéd, és visszatért a lélek a fiúba, föléledt.

Dániel, beszélgetés közben, többnyire egy fatönkön ült. Én meg hol egy köteg kosárfonásra való vesszón, hol egy fölfördített üstön. S a lábamnál a kislányom.

Mesélt Dániel Mózesről is. Amikor Izráel népét megtámadták az amálékiak, Mózes fölment egy dombra. Fölemelte a botját, amivel már sok csodát tett. A fáraó előtt kígyóvá változtatta; a szomjazó népnek vizet fakasztott vele a sziklából. Az amálékiakkal való összecsapásban messzire ellátszott a föltartott bot a csatamezőn. A harcoló izráéliek fölnéztek rá, és tudták, hogy velük az Isten. Amíg Mózes fölemelve tartotta, addig ők voltak erőfölényben. Amikor lehanyatlott a keze, az ellenség kezdett erősebb lenni. Végül két segítő támogatta, hogy az ég felé tarthassa a karját. Egészen addig, míg Izráel fiai végleg legyőzték Amalék fiait.

Igen megható volt Hágár és Izmael története. Hágár, a szolgáló, arra a belátásra jutott, hogy Izsák születése után neki, s a kisleányának, Izmaelnek, nincs helye Ábraháméknál. Elindult a fiával világga. Beérseba pusztájában elfogyott a vizük. Leültette Izmaelt egy bokor alá, ahol árnyék volt. Ő maga kissé távolabb ment, ezt mondta: Ne lássam, amikor meghal Izmael. És keservesen zokogott. S akkor megszólalt egy hang az égből: Fogd kézen a fiút!

És az Úr megláttatta Hágárral, hol talál forrásvizet.

Egészen különleges a héberek hite, az egyistenhit. Dániel nem érti, mi benne a szokatlan. Neki természetes, hogy egyetlen Istenség van, a Mindenható. Logikus, hogy ha valakinek a hite szerint csak egy Isten létezik, akkor az hatalmasabb más vallások sok-sok istenkéjénél. Ha Héphaisztosz a tűz és a kovácsmesterség istene, Pán az erdő és a pásztoroké, Poszeidón a tenger és az összes vizek ura, Hüpnoz az álom istene, Notosz pedig a déli szél istene, és így tovább, de van valaki, aki egy személyben a tűz, a víz, az erdő, a mező, az összes szelek és az egész föld istene, mindennek az ura: akkor az sokkal hatalmasabb a rész-isteneknél.

Ahogy én ismerem a legtöbb tíruszit, nincs elég fantáziájuk ahhoz, hogy hinni tudjanak a Mindenség Úrában. Nem elég merészek ahhoz, hogy egy Mindenhatót imádjanak.

Dániel szerint ahhoz, hogy az Úrban higgyünk, nincs szükség rendkívüli fantáziára. Mert az ő Istene élő Isten. Csodákat tesz a hívőkkel. A sareptai özvegy, meg Izráel népe Mózes korában: tapasztalták az Úr csodáit.

Ha meggondolom, hogy hívei szerint a Názáretiben ennek a hatalmas Úrnak, az élő Istennek az ereje van!

Faggattam Dánielt, beszéljen róla. Jézus a galileai Názáret városából való, mesélte. Kapernaumban fordul meg leggyakrabban. S Kánában, Nainban is járt és csodákat tett. Tanít és gyógyít. Sok híve és követője van. Tömegeket vonzanak a csodái. Ide, mihozzánk, ahogy a zsidók mondják: a pogányok földjére, csak most jött először. De több tíruszi is járt már nála: hallgatták a tanításait, és elvitték hozzá a betegeiket.

Milyen csodákat tett? Némákat, vakokat és leprásokat gyógyított meg, sorolta a szomszéd. Egyszer egy bénát vittek hozzá, de a tömegtől nem fértek a közelébe. Akkor fölmentek a külső lépcsőn a hordággal az épület tetejére, megbontották a földemet, és leengedték a beteget. S Jézus meggyógyította.

Egy Péter nevű halással bevezett a Genezáret tavára, és megmondta neki, hol vesse ki a hálóját. Péter akkor már egész éjjel eredménytelenül halászott. De amikor a Názáreti mondta, szakadásig tele lett a hálója hallal. Meggyógyított egy harmincnegyzet éve beteg férfit is. Egyszer a víz színén járt, a tavon. Egyszer meg lecsöndesítette a tomboló szelet és a háborgó vizet. Nainban föltámasztott egy fiút.

Ittam a Dániel szavait. Szívmelengető volt jóról, nemesről, szeretetről, együttérzésről, csodatettekről hallani.

A kútnál, mikor vizet hoztam, megsúgta egy asszony, hogy melyik házban tartózkodik a Názáreti. Oda kellene mennem, gondoltam. Aztán elbizonytalanodtam. Nem tartozom az ő népéhez. Nekem nincs gyógyulás.

Jézus gyönyörű példázatokat is mondott, mesélte Dániel. Én úgy éreztem, hogy még engem, a más népből és vallásból valót is, megszólítanak ezek a szimbólumokkal teli történetek. Nagyon szerettem, a mennyek országát példázó hasonlatok közül, a gyöngyről szólót. Hasonló a mennyország egy nagy értékű gyöngyöző, mondta a Názáreti. A gyöngykereskedő örömmel eladja érte mindenét. S boldog, hogy végre annyi pénze van, hogy megvásárolhatja az igazgyöngyöt. Az övé lett, amire vágyott.

Nekem nincs mennyek országa sem.

A lányomban már csak pislákol az élet. A szívem szakadt meg érte. Dániel megnézte, az ablakon át. Mert zsidóknak nem szabad bemenniük a nem-zsidó házába. Megtelt részvétellel. Menj el a Názáreti Jézushoz, tanácsolta. Hátha meggyógyítja. Csak egy szavába kerül.

Hogy merjek odamenni hozzá görög létemre, kérdeztem. Hát nem tudod, felelte Dániel, hogy Jézus nemcsak zsidókkal tesz csodát? Meggyógyított a gadaraiak földjén egy pogány embert. És meggyógyította Kapernaumban az idegen százados szolgáját.

Meggyőztek a szavai. Elhatároztam, hogy elmegyek a Rabbihoz. Kendőt terítettem a fejemre, és elindultam. Útközben a zsidó szomszédék zsolttárai jártak az eszemben. Néha áthallatszik tőlük az éneklés. Mert a gyerekek, ha eszükbe jut, fújják, amit a zsinagógában tanultak.

Mentem a Názáretihez, és közben a zsolttárokat mondogattam. Az Úr az én pásztorom, nem szűkölködöm;

füves legelőkön terelget, csendes vizekhez vezet engem; lelkemet felüdíti, igaz ösvényhez vezet. Emeljétek föl fejéteket, ti kapuk, emelkedjétek föl, ti ősi ajtók, hogy bemehessen a dicső király! Ahogyan a szarvas kívánkozik a folyóvízhez, úgy kívánkozik a lelkem hozzád, Istenem! Amikor Babilon folyói mellett laktunk, sírtunk, ha a Sionra gondoltunk; az ott levő fűzfákra akasztottuk hárfáinkat. A mélységből kiáltok hozzád, Uram, halld meg szavamat!

Ez az ének a szívemből szólt. Kiúttalan mélységben éreztem magam. A lányom állapota egyre romlott. Ez csak a közeli véghez vezethet. S volt egy zsoldár, ami a beteg ember imája. Legalábbis valami olyasmit hallottam kicsendülni a tartalmából. Segíts rajtam, Uram... Nem is így kell mondanom. Nem rólam van szó, hanem a lányomról. Átalakítottam a zsoldár szövegét: Segíts a kislányomon, Uram. Teste-lelke odavan. Megrokkant az ereje, a csontjai sorvadoznak. Az emberek elfelejtették, mintha meghalt volna. Olyan lett, mint egy kallódó tárgy. Kezedben van a sorsa. Mentsd meg jószágoddal.

*

A türelmetlenség nem méltó egy királynőhöz. Mégis sietősen lépkedtem Ahijjá háza felé. Már egész közel értünk az épülethez.

Beszéd hallatszott ki. Van valaki a prófétánál? Vagy egy angyallal társalog? Esetleg magával a Mindenhatóval? A szent embernél az nyilván nem ritka esemény.

Gyere be, Jeroboám felesége, szólj ki akkor a próféta a házból. Hangosan és méltóságteljes lassúsággal beszélt, amint egy orákulumhoz illik. De honnan tudta, hogy közeledem? És hogy ki vagyok?! Hiába volt az álruha! A fejemre szórt por!

Beléptem az ajtón. Megálltam Isten embere előtt. Egyedül volt a házban.

Miért tetteted magad idegennek, kérdezte. S máris folytatta: Nehéz küldetésem van hozzád. Az Úr megjelentette, hogy idejössz. Súlyos szavakat kell veled közölnöm.

Ekkor én már megértettem a lényegét. Düh és szomorúság öntött el.

Az Úr kiemelte férjed a nép közül, és királya tette. De Jeroboám hűtlen lett a Szentséges Istenhez, és utálatos bálványokat állított. Nem egyedüli, magányos bűnös, aki csak a saját vétkéért felel, hanem a népet is bűnre kényszerítette. Ezért megbünteti az Úr. Kisöpri a háza népét Izráelből úgy, ahogy a szemetet kisöprik, hangzott Ahijjá szözata.

Készülj, Jeroboám felesége, menj vissza a fővárosba. Mire azonban hazaérsz, meghal a gyermek. Egész Izráel siratni fogja, és eltemetik. De tudd meg, hogy Jeroboám háza népéből ő lesz az egyetlen, akit az a tisztesség ér, hogy illő gyásszal temetik el...

Amikor hazaérsz, már nem él...

Kiszédelegtem a házból. Miket mondott ez a vén agyalágyult?! Az nem lehet, hogy egy olyan okos királyra, mint az én férjem, ennyire haragudjon Izráel Ura!

A szolgálával beküldtem a jóslásért járó ajándékot a szent embernek. Aztán már indultunk is vissza. Pihenés nélkül. Sok időbe telik az utazás, hátha így még élve meglátom a gyermekemet.

Bálványimádás a férjem bűne, mondta Ahijjá. A hazaúton ez a mondat gyötört. Vitakoztam vele. Muszáj volt borjú-szobrokat állítania Jeroboámnak! Mert nemcsak a népből kiinduló elpártolási szándéktól kellett félnie. Hanem attól is, hogy a Dávid-unoka, a déli országrésznek, Júdának a királya, visszaédesgeti, vagy visszaparancsolja a szakadárokat. Határtalanul nagyravágyó ember. És nagyzó is. Amikor nemrég Sisák fáraó hadjáratot viselt ellene, és megszerezte zsákmányul Salamon háromszáz arany pajzsát, és elvitte Egyiptomba, ő nem nyugodott bele a veszteségbe. Jeruzsálem nem maradhat csillogó pajzsok nélkül! S nagyon szépen mutatja az ország hanyatlását, hogy az aranypajzsok helyett rézből valókat készítettett. Az elszakadt tíz törzssel megkisebbedett fél ország királyának csak arra tellett.

Nem jól tudja az Úr, Jeroboám nem vétkezett, érveltem gondolatban. Az igazi bűnösök sokkal elvetemültebbek nála. Ha akarattal, minden áron vétkezni szándékozott volna, és nem az ország érdekében állítat föl „faragott képeket”, akkor másmilyen szobrot formáltat, nem aranyborjút. Hanem például saját magát mintáztatja meg, ahogyan a királyok – nem a kiválasztott nép királyai – szokták. Vagy Astóret, Kemós, vagy Milkóm bálványistenségeket formáltatta volna ki. A szomszéd népek azt hajtogatják, hogy nem boldogul, aki nem imádja őket. De Jeroboám hű volt Izráel Istenéhez. Történelmi témájú szobrot választott a nép múltjából.

A Mindenség Ura súlyosabb bűnnek ítéli a bálványimádást, mint ahogy mi gondoljuk? Azt akarja, hogy szóról-szóra tartsuk be a parancsolatait?! Teljes hitet és teljes engedelmességet vár? Nem kellett volna aranyborjakat állítani, és imádatni az emberekkel? Minden évben, amikor a nép fölmenne Jeruzsálembe, el kellene őket engedni? S az Úrban bízva, várni őket vissza? Imádkozva, az üres országban?!

Csak a hitre kellett volna támaszkodni? Csak? Nem is lehet a hitre azt mondani, hogy „csupán csak”. Mert hinni a legnehezebb dolog a világon! Inkább körbe járnám háromszor Izráel hatalmas földjét, kenyéren-vízen, mezítláb. Rászánnám akár az egész életem. Igen: gyalognék, éheznék, szenvednék. Még az is könnyebb volna, minthogy elhiggyem tiszta szívvel, hogy az Úr a helyi oltár nélkül is megőrzi Jeroboám országát.

Noszogasd az öszvéreket, te szolgál, mordultam rá a kísézőmre.

Sok idő múlva megérkeztünk a királyi városba. Leugrottam az öszvérről, szaladtam az utcán. Beléptem a királyi palota kapuján. A folyosókon álló őrcsapat sorra odakiabáltak egy mondatot egymásnak. Egyik a másiknak adta tovább. Mit mondanak?

Meghalt a királyfi, érte el a bejárati ajtónál álló őrt a mondat.

A gyermek szobájába futottam. A kisfiam élettelenül feküdt az ágyon. Jeroboám mellette állt, arcán kimondhatatlan fájdalom.

Ráborultam az ágyra.

Volt egy fiam.

*

Meghallgatja-e szavaimat a Názáreti? Szóba áll-e velem?

Odaértem a keresett házhoz. Beléptem.

Ráismertem a Rabbira! Szeméből erő sugárzott. Leroskadtam előtte a földre: Uram, Dávid Fia! Könyörülj rajtam! Leányomat kegyetlenül gyötöri az ördög. Jézus nem válaszolt azonnal. Nyilván nem lehet őt egy hirtelen lábhoz-borulással meggyőzni arról, hogy mélyen hiszek benne. Megismételtem a szavaimat: Dávid Fia, könyörülj a lányomon!

A körülötte állók kérték: Mester, válaszolj ennek az asszonynak. Nemigen fog elmenni, amíg nem mondasz neki valamit. S a Názáreti válaszolt, képes beszédben. Azt a mondatát, hogy nem segít másom, csak Izráel gyermekein, értem. Ezzel a hitemet próbálja meg, s én hiszek gyógyító erejének és szeretetének határtalanságában. De mit jelenthet az a jelkép, amit mondott? Kiskutyákat emlegetett.

Tudom a szomszédom elbeszéléseiből, hogy nem ritka az izráelitáknál a jelképekbe csomagolt kérdés. Sámson is rejtvényekkel tette próbára Delila honfitársait, a filiszteusokat. Sába királynője és bölcs Salamon is képekbe rejtett kérdésekkel és feleletekkel társalgott. Nátán prófétának sokat idézett példázatát is ismerem. Abban szerepel egy birka, amit a szegény ember majdnem lányaként szeret. Dániel szomszédnak az volt a legkedvesebb példázata. De mit jelentenek vajon Jézus szavai? Nem lehet, hogy attól függjön a lányom élete, hogy mennyire vág az agyam! Főlemelem a szemem Jézusra. Szelíden tekint rám. Mérheterlen szeretetet látok a szemében. Megértem, hogy nem az eszemtől, hanem a hitemtől függ minden. Hiszek benne! Hogyan fejezzem ki?

Azt mondta, hogy a kutyák nem részesülhetnek a gyermekek kenyéréből. Ezt a párhuzamot nagyon szívesen vállalom. Az ebek odamennek, ahol sok az enivaló. Minden gazdag ember házában a környéke tele van velük. Hogy én itt vagyok, az azt bizonyítja, a Názáreti gazdag jótettekben. S Jézus egyik példázatában is szerepelnek kutyák: Lázárnak, a koldusnak, csak ők voltak a társai. Az emberek nem törődtek vele. De a kutyák körülötte voltak, nyalogatták a sebeit, testükkel melenggették.

Uram, igazad van, válaszoltam. Nem tartozom Izráel gyermekeihez. De a morzsákból a kiskutyáknak is juthat. Nekem elég a csodatetteidnek a morzsája. A Rabbi így szólt: Asszony, nagy a te hited. Legyen úgy, ahogy kívánod. Menj haza, és ott meglátod a gyermekedet, egészségesen.

Mire hazaérsz, meggyógyul.

Szaladtam haza. Lehet, hogy nem is köszöntem meg a jótettnek megfelelő módon a gyógyítást. Minél hamarabb látni akartam a beteget.

Amikor hazaértem, meggyógyult a kislányom. Az ágyon ült, és a babájával játszott. Rám nézett, csodálkozott, hogy miért sírok. Éhes vagyok, mondta.